

ОПТОВИЙ РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ. ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ

Москвічова М.Ю.

Науковий керівник – д.т.н., проф. Бурбело М.Й.

На сьогодні важко уявити економіку будь-якої країни без такої важливої галузі, як електроенергетика. На жаль, як показує аналіз, сучасне становище енергогенеруючих підприємств в Україні багато в чому погіршилося порівняно з минулим. Це стосується зменшення обсягів виробництва, погіршення фінансового стану енергетичних компаній, старіння основних виробничих фондів, дефіциту кваліфікованих працівників тощо.

Аналіз регіональних ринків електроенергії дав змогу встановити проблеми їхнього подальшого розвитку. Виявлені проблеми функціонування ринку електроенергії вимагають, перш за все, удосконалення організаційно-економічного механізму, тому постає питання розробки ефективної державної політики в галузі енергетики в цілому, зокрема й в електропостачанні.

Для підвищення конкурентоспроможності української економіки шляхом забезпечення потреб споживачів в електричній енергії за мінімально можливою ціною на основі конкуренції між її виробниками та між постачальниками електричної енергії, надійного і безперебійного електропостачання споживачів, а також фінансової стабільності та прибутковості галузі і зацікавленості до неї з боку потенційних вітчизняних та іноземних інвесторів у 1996 році в Україні створено оптовий ринок електричної енергії (ОРЕ).

Оптовий ринок електричної енергії (ОРЕ) – це єдина впорядкована система взаємовідносин між суб'єктами господарської діяльності (членами ОРЕ) у процесі здійснення купівлі-продажу електроенергії. Відповідно до положень Закону “Про електроенергетику”, Оптовий ринок електричної енергії України діє на підставі Договору між членами ОРЕ (ДЧОРЕ). Багато учасників цього ринку є природними монополіями або посідають панівне становище. Водночас у сфері виробництва та постачання електроенергії певні учасники ринку працюють на конкурентних засадах.

За період функціонування ОРЕ в умовах вкрай тяжкої економічної ситуації в державі було закладено основу запровадження ринкових відносин в електроенергетиці та набуто значного досвіду. В доповіді показано досягнуті позитивні результати, запропоновано принципи, на які повинен базуватися в подальшому розвиток ОРЕ, сформульовано поняття регіонального ринку.

Отже, регіональний ринок електроенергії являє собою відкриту систему економічних відносин між споживачами та суб'єктами господарської діяльності у процесі купівлі-продажу електроенергії. Забезпечення ефективного функціонування регіонального ринку електроенергії потребує створення конкурентного середовища, збалансування різноманітних економічних інтересів учасників ринкових відносин у його межах, формування ринкової інфраструктури, а також умов для запровадження різних форм регіонального співробітництва.